Št. 275 Poštnina plačana v gotovini (Tassa pagata con conto corrente con la posta) V Trstu, v torek 24. novembra 1925. Posamezna številka 20 cent. Letnik L

EDINOST

Izhaja izvzemši pondeljka vsak dan jutraj. Uredništvo in upravništvo ulica Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo Uredništvu EDINOST. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Odgovorni urednik: Prof. F. Peric. Lastnik tiskarne Tiskarna UB Edinost. Naročnina znaša za mesec L 7.—; 3 mesece L 19.— pol leta L 38.— in celo leto L 60.—. Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 50 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.20, oglasi denarnih zavodov mm po L 2.—. Mali oglasi po 30 cent. beseda, najmanj pa L 3.—. Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Še enkrat benečijske obligacije

Med našim ljudstvom kroži že precej velika množina benečijskih obligacij. Najnovejši vladni dekret naznanja izdajanje II. serije teh papirjev, ki bodo zopet služili kot edino sredstvo za izplačevanje vojne odškodnine. Kakor se vidi, se je vlada odločila za hitrejše izplačevanje vojne odškodnine. Na eni strani se naši vojni oškodovanci lahko radujejo nad tem pojavom, na drugi pa jim ta dekret povzroča veliko skrb. Vojni oškodovanec namreč vidi, da bo za obligacije dosegel komaj nekaj nad 2/3 njihove označene vrednosti. Tega pojava naše ljudstvo še vedno ne more razumeti in veliko je ljudi, ki mislijo, da bo borzni tečaj obligacij v doglednem času zelo poskočil. To svoje mišljenje podkrepljajo, kakor sem že večkrat slišal, z dejstvom, da stoje tečaji mnogih državnih papirjev veliko višje nego obligacije in da so tudi industrijski papirji na borzah zelo visoko nad nominalo (t. j. nad označeno vrednostjo). Radi tega se mi zdi potrebno še enkrat izpregovoriti o tem vprašanju in pokazati, kakšen je sedanji položaj benečijskih obligacij in katere so okoliščine, ki ga določajo.

Med ocenjevanjem industrijskih papirjev in vrednostnih papirjev z že vnaprej določeno obrestno mero obstoja velika razlika. Ta razlika nastaja iz dejstva, da se dohodki dividendnih papirjev spreminjajo s konjunkturo, medtem ko so oni drugih papirjev, kakor rečeno, že vnaprej določeni.

Italijanska industrija danes na pr. zelo mnogo proizvaja in iz tega vzroka nastaja možnost boljšega obrestovanja dividendnih papirjev, kar se tudi v resnici dogaja. Dobra zaposlitev industrije in boljše obrestovanje industrijskih dividendnih papirjev pa prihaja do izraza v tečaju teh papirjev na borzi, kjer sili njihov tečaj nad nominalo. Kapitalist te stvari kaj hitro spozna in zato naloži svoj denar že ob začetku industrijske konjunkture v dividendne papirje. K temu ga vodi prvič želja po čim večjem obrestovanju njegovega kapitala, česar mu ne morejo nuditi v tem času papirji s stalno obrestno mero, in drugič ga pa vodi k temu njegovemu koraku upanje, v morebiten dobiček, ki ga doseže v tem slučaju, ako se poviša borzna vrednost industrijskih dividendnih papirjev. Radi tega je v tej dobi trg vrednostnih papirjev s stalno obrestno višino precej zanemarjen.

Vsako gibanje tečajev borznih papirjev pa je v največ slučajih odvisno tudi od položaja na denarnem trgu. To velja v prvi vrsti za papirje s stalno obrestno mero. Pri teh papirjih je dohodek že vnaprej določen, zato je tudi iz njih izključena vsaka špekulativna naložba kapitala. Tečaj imenovanih papirjev pa je odvisen tudi od vsakokratne obrestne mere, ki je v deželi v veljavi, ker papirji s stalno obrestno višino dosežejo ravno v časih največjega pomanjkanja kratkoročnih denarnih kreditov svoj najnižji tečaj. Ko se v zvezi s ponehavanjem industrijske konjunkture odstranjuje na denarnem trgu napetost, rastejo tudi tečaji teh papirjev na borzah. Kakšen pa je danes položaj na denarnem trgu?

Položaj na italijanskem denarnem trgu je danes precej slab, kljub temu pa je še vedno boljši ali pa vsaj isti kakor v sosednih državah. V Jugoslaviji se na pr. obrestujejo državni papirji po približno 10 odstotkov in celo v bogati Franciji nudijo isti papirji 8 do 10 odstotno obrestovanje. V Italiji doseže kapitalist ali pa hranilec na denarnem trgu za svoj kratkoročni denarni kredit 8 do 10 odstotkov obresti na leto. Radi tega je vsakemu izmed nas lahko takoj jasno, da kapitalist ne bo investiral svojega razpoložljivega kapitala na pr. v gotove vrste državnih papirjev, ki mu momentano nudijo le nekaj nad 5 odstotno letno obrestovanje ali pa celo še manj. In med take državne papirje spadajo brezdvomno tudi **benečijske obligacije.** Zakaj pa je tečaj nekaterih državnih papirjev višji od tečaja **benečijskih obligacij?**

V pojasnitev tega vprašanja mi je treba navesti, da so banke, predvsem pa zavarovalne družbe po zakonu dolžne investirati gotov del svojih tihih rezerv v državne papirje. Imenovane ustanove pa dajajo pri investiranju svojih rezerv prednost le onim državnim papirjem, ki jim nudijo največjo obrestovalno možnost. Med te papirje pa spadajo v prvi vrsti zakladni boni finančnega ministrstva in še nekateri drugi, kakor na pr. 5 odstotni Consolidato. Obtok teh papirjev je radi gornjega dejstva tudi veliko manjši od drugih, ker je razen tega njih izdaja omejena. Višja financa je torej zelo interesirana na tečaju imenovanih papirjev. Zato tudi vedno ščiti tečaje onih državnih papirjev, katere ima spravljene v svojih blagajnah. Z drugo besedo rečeno, ona nastopa kot kupec za veliko večino blaga, ki se trenotkoma na trgu pojavi in ki bi lahko pritiskalo na tečaj papirjev, pri katerih je ta višja financa udeležena.

Kaj se pa v tem slučaju vrši z benečijskimi obligacijami?

Država, kakor že vemo, izdaja benečijske obligacije za izplačevanje vojne odškodnine. Tudi nam je znano, da izdajanje obligacij po državi še ni omejeno, ampak jih bo država izdajala toliko časa, dokler ne bo vojnemu oškodovancu likvidiran zadnji centezim vojne odškodnine. Kako dolgo bo še trajalo to stanje? Nikdo ne ve! Dejstvo je le, da prihajajo v roke vojnih oškodovancev vedno večje množine benečijskih obligacij. In ogromna večina vojnih oškodovancev komaj pričakuje obligacije, ker ta večina potrebuje denar, da si ž njim nabavi različne hišne potrebščine, gospodarsko orodje itd. Radi tega se hitro iznebi obligacij na ta način, da jih v najbližjem mestu proda, da jih torej spremeni v denar. In te množine obligacij romajo dan za dnem na borzo, kjer so izložene kupcem na milost in nemilost. Kakor pa smo v gornjem delu članka že videli, je tečaj velike večine borznih papirjev in tako tudi benečijskih obligacij odvisen od položaja na denarnem trgu, kjer momentano kraljuje 8 do 10 odstotna obrestna mera, ki delom vpliva na padanje tečaja benečijskih obligacij, ker se, kakor rečeno, obrestujejo obligacije pri borznem tečaju od 68 lir po okroglo 5 odstotkov. Vidimo torej, da obstoja med obrestovanjem kratkoročnih denarnih kreditov in onim benečijskih obligacij precejšnja razlika. Ta razlika v obrestovanju pride le deloma do izraza med nominalno vrednostjo obligacij od 100 lir in tečajno vrednostjo od 68 lir. To znači, da mora prodajalec radi sedanjega pet odstotnega obrestovanja benečijskih obligacij dovoliti kupcu-kapitalistu premijo v znesku 32 lir za riziko, ki ga slednji prevzame nase na ta način, da kupi obligacijo, ki mu ne donaša onih obresti, katere lahko doseže danes pri svojih kratkoročnih naložbah na denarnem trgu. Radi gornjih dejstev je borzni tečaj benečijskih obligacij tako nizek, toda za današnje denarne razmere še vedno zelo ugoden.

Kdaj pa se zamore pričakovati izboljšanje tečaja obligacij? To je zelo težko reči. Izgleda namreč, da se sedanja napetost denarnega trga ne bo še tako kmalu polegla, ker industrija potrebuje še vedno velike množine denarja. Na drugi strani pa podkreplja predidoči stavek dejstvo, da je Italija najela v Ameriki 7 odstotno 100 milijonsko državno dolarsko posojilo, ki bo zamoglo le delno ublažiti napetost na denarnem trgu. Kapitalist, ki opazuje vse te dogodke, pač ne bo voljan pod sedanjimi pogoji nalagati svojega kapitala v benečijske obligacije. Pri tem njegovem pomisleku ga zaustavljajo še vedno nove emisije benečijskih obligacij in v zvezi z njimi prodaja obligacij po ljudeh, ki potrebujejo denar in ki jih ne morejo mnogo časa zadržavati v svojih rokah. Z eno besedo: kapitalist računa še vedno na padanje tečaja obligacij in jih radi tega noče še kupovati v izdatnih množinah.

Kadar odpadejo v zadnjem odstavku navedena dejstva bo kaj lahko prorokovanje o nadaljni usodi bolznega tečaja benečijskih obligacij. Tedaj pa med našim ljudstvom benečijskih obligacij najbrže sploh več ne bo.

Fr. Cotič.

Zastoj v parlamentarnem delu

Fašisti proti sen. Credaru - Aretacija komunističnega novinarja Quaglina

RIM, 23. Včerajšnji dan ni prinesel nikakih važnih dogodkov. Ker je zbornica v soboto zvečer prekinila svoje delo in se sestane še-le v sredo, so se poslanci vrnili v svoje pokrajine. V političnih krogih se zatrjuje, da bodo demokratski socijalci prišli v zbornico v sredo ali v četrtek. Tozadevna odločitev pade še-le danes na zborovanju demokratsko-socijalne parlamentarne skupine.

Kakor se predvideva, bo ta teden politično precej pomemben radi važnih razprav v zbornici. V sredo se sestanejo zbornični uradi ter bodo razpravljali o sledečih vprašanjih: Oblast in funkcije ministrskega predsednika; ukrep proti političnim izseljencem; pravna ureditev delovnih kolektivnih odnošajev; podelitev častne lauree in diplome fašistovskim dijakom, ki so padli po vojni v obrambi domovine in zmage; ustanovitev pokrajinskih gospodarskih svetov.

Ravnotako bo zbornica nadaljevala v sredo razpravo glede zakona o odvetnikih in prokuratorjih. Verjetno je, da se bo še na isti seji pričela razprava o zakonskem načrtu glede uvedbe poteštatov.

Ker se je v univerzitetnih krogih razširila govorica, da namerava naučni minister Fedele imenovati senatorja Luigi Credara za dekana filozofske fakultete v Rimu, pravi «Impero», da je ta vest komaj verjetna ter dostavlja: Tridentinski prostozidarski guverner nikakor ne spada na tako važno mesto. Treba ga je zopet vreči v morje, da se bo spokoril radi onih grehov, ki si jih je nakopal s tem, da je podpiral nepoboljšljive sovražnike Italije — tujerodce. Ta defetist ne goji nikakega zaupanja do fašizma, ki se bliža z velikimi koraki svoji svetli bodočnosti.

«Popolo di Roma» objavlja: včeraj predpoldne je policija aretirala bivšega komunističnega novinarja Alfreda Quaglina. Čeravno je policija znala, da ni Quaglino v poslednjem času javno deloval v prevratnih vrstah, ga je policija strogo nadzorovala. Ob priliki aretacije je našla pri njem potni list, iz katerega izkaja, da je v tem letu večkrat potoval v Francijo in v Švico. Ker obstoji možnost, da je Quaglino pristaš tajnih prekoalpskih organizacij, je uvedla policija podrobno poizvedovanje.

Dne 8. decembra se bo vršilo v Genovi veliko zborovanje pristaniških delavcev, ki bodo proslavili zedinjenje vseh fašistovskih sindikalnih organizmov.

Komunistični dnevnik «Unità» bo zopet pričel izhajati

MILANO, 23. Jutri bo zopet pričel izhajati komunistični dnevnik «Unità», ker je oblast preklicala dekret, na čigar podlagi je bil pred dvema tednoma ustavljen skupno z drugimi političnimi dnevniki.

Senator Lorenzo Bonazzi umrl

RIM, 23. Danes je umrl general armadnega zbora Lorenzo Bonazzi, ki je bil obenem senator.

Razpust prostozidarskih lož

po nalogu velikega mojstra Torrigianija

RIM, 23. Tajništvo Italijanskega velikega orijenta objavlja: Veliki mojster italijanskega framasonstva, odvetnik Domizio Torrigiani je spričo odobritve zakona glede tajnih udruženj v parlamentu izdal te-le odredbe:

Vse prostozidarske lože, ki so bile podrejene Italijanskemu velikemu orijentu, so razpuščene in ukinejo svoje delovanje.

Italijanski veliki orijent bo uravnal svoje delo v smislu določb zakona glede tajnih udruženj.

Ravnotako se bodo na novo ustanovile lože, ki bodo upoštevale določbe gori navedenega zakona.

2000 komunistov prestopilo k fašistom

MESSINA, 23. Danes je prestopilo 2000 delavcev, ki so bili organizirani v komunističnih vrstah, v fašistovski delavski sindikat.

Incident radi zavoda sv. Jeronima

likvidiran

Poslanik Smodlaka se povrne v Rim

BEOGRAD, 23. (Izv.) Stjepan Radić in Pavle Radić sta takoj po svojem povratku v Beograd posetila ministra za zunanje stvari Ninčića, s kateremu se je ob 11. uri začela konferenca ob navzočnosti obeh Radićev, ministra Ninčića, Ljube Jovanovića in poslanika Smodlake. Razpravljalo se je o konfliktu z Vatikanom.

Obenem so prispeli davi v Beograd zagrebški, mariborski in djakovski škof, ki so posredovali pri vladi glede spora radi zavoda sv. Jeronima v smislu svojega stališča. Omenjeni škofje so konferirali z Ninčićem in z ministrom ver Trifunovićem.

Popoldne se je izvršila v kabinetu zunanjega ministra druga konferenca, katere so se udeležili Ninčić, Jovanović, Trifunović, Smodlaka in oba Radića. O tej seji je bil izdan komuniké, da je bil konflikt z Vatikanom likvidiran. Poročilo naglaša, da je prišlo do nekakega nesporazumljenja, ki pa je bilo poravnano. Vendar pa komuniké ne navaja, kako je bila rešena zadeva glede zavoda sv. Jeronima.

Stjepan Radić je po seji pri ministru Ninčiću izjavil novinarjem, da bo jugoslovenska vlada nadalje vzdrževala svoje odnošaje napram Vatikanu s taktom, pri tem pa da bo z vso odločnostjo branila svoje pravice.

Popoldne je imel minister ver Trifunović s škofi, ki so prispeli v Beograd, konferenco in zvečer je poslanik dr. Smodlaka odpotoval v Rim, da vzpostavi stike med kraljevino SHS in sv. stolico.

V Beogradu je izzvalo senzacijo dejstvo, da je vlada posvetila ves dan incidentu radi zavoda sv. Jeronima v Rimu. V političnih krogih se smatra, da je konflikt s sv. stolico likvidiran, in se zatrjuje, da je v tem vprašanju jugoslovenska vlada zavzela energično stališče, ki pa se bo rešilo diplomatičnim potom.

Balugdžić v Beogradu

BEOGRAD, 23. (Izv.) Navzočnost jugoslovenskega poslanika v Berlinu, Balugdžića, v jugoslovenski prestolnici se tolmači na najrazličnejše načine. V zvezi s tem je Balugdžić izjavil, da je prišel v Beograd radi zasebnih poslov in da so vse vesti, ki krožijo glede njegovega bivanja v Beogradu, netočne. Popoldne je bil poslanik Balugdžić sprejet v avdijenci na dvoru, kjer ga je kralj pridržal tudi na kosilu.

Izjave Stjepana Radića na shodu

v ljubljanskem Narodnem domu

LJUBLJANA, 23. (Izv.) Za včeraj napovedani Radićev shod v Ljubljani je vladalo med občinstvom veliko zanimanje. Velika dvorana Narodnega doma se je za to priliko napolnila do zadnjega kotička.

Zborovanje je otvoril poslanec Pucelj, nakar je Stjepan Radić v dolgem govoru orisal politične razmere v Jugoslaviji po sporazumu med njegovimi pristaši in radikali ter podal sliko o notranji in zunanji politiki Jugoslavije. Posebno pohvalno se je novi minister prosvete izrazil o Slovencih, o katerih je dejal, da so med vsemi tremi plemeni jugoslovenskega naroda najbolj napredni in marljivi, ter obenem povdarjal, da goji globoke simpatije za odlomke slovenskega naroda izven državnih mej.

Popoldne je Stjepan Radić nastopil na shodu v Veliki Loki, kjer je bil njegov govor v bistvu enak onemu v Ljubljani. Tako tu, kakor v Ljubljani ni prišlo do nobenih incidentov.

Zvečer v nedeljo se je Stjepan Radić odpeljal naravnost v Beograd.

Painlevéjeva vlada podala ostavko

Kombinacije za sestavo nove vlade

PARIZ, 23. Na svoji sobotni seji je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o vladnih predlogih za ozdravitev državnih financ. Zbornica je z 278 glasovi proti 275 zavrnila 5. člen finančnega načrta. Radi tega je celokupna vlada podala svojo ostavko.

PARIZ, 23. Padec Painlevéjeve vlade ni nikakor presenetil tiska. Večina listov ugotavlja, da so politični krogi vsak trenutek pričakovali spremembo v vladi.

«Ere Nouvelle» pravi, da je večina, ki je povzročila padec vlade, nesložna in da je raditega težko prerokovati, kdo bo Painlevéjev naslednik. Glede sestave nove vlade postavlja «Figaro» to-le alternativo: Ali socijalistična vlada ali pa vlada narodne koalicije. «Petit Parisien» pravi: Zdi se, da se bo sestavila koncentracijska vlada, ki bo orijentirana proti levici. V tej zvezi se imenujejo Briand, Doumet in Peret kot najsposobnejše osebe, ki naj bi sestavile novo vlado. «Ere Nouvelle» piše, da se bo s pomočjo socijalistov sestavila izključno levičarska vlada, kateri bo načeloval Herriot. List dostavlja, da bodo radikalni socijalisti, v slučaju, da ne bi socijalisti hoteli stopiti v novo vlado, skušali zediniti drugo vladno večno. V tej vladi bi bil min. predsednik Briand. «Journal» pravi, da imenujejo že vsi politični krogi Brianda kot Painlevéjevega naslednika. Nova vlada se mora čimprej sestaviti, kajti finančni položaj je resen. «Echo de Paris» pravi: Kot ministrska predsednika prihajata v poštev Briand in Doumet, toda Briand ni nikakor navdušen za sestavo nove vlade v sedanjih okoliščinah.

Odgoditev podpisa locarnskih pogodb?

PARIZ, 22. V diplomatičnih krogih računajo radi smrti kraljice matere Aleksandre z možnostjo odgoditve svečanega podpisa locarnskih pogodb, ki je bil določen za 1. decembra.

Napadi na Mussolinija

v nemškem državnem zboru

Obžalovanje zun. ministra Stresemanna

BERLIN, 22. Na včerajšnji seji državnega zbora se je pričela debata o nemško-italijanski trgovinski pogodbi. Za socijalne demokrate je govoril bivši državni finančni minister dr. Hilferding, ki je na koncu svojega govora ostro napadal Mussolinijev režim. Govornik je izvajal: «Pod pogodbo je Mussolinijev podpis. Zadnji Mussolinijev govor ne odgovarja locarnskemu duhu. Pogodba izgubi s tem podpisom mnogo na svoji vrednosti. Italijanski poslanci ne morejo govoriti proti Mussoliniju. V Nemčiji smo trpeli zato, ker nismo pravočasno omejili njegove cezarske domišljavosti. Protestiramo proti Mussoliniju in obžalujemo, da se je morala pod pritiskom razmer skleniti pogodba z Mussolinijevim podpisom. Upamo, da bodo naši italijanski bratje po petih letih zopet dobili svojo svobodo in nacijonalno dostojanstvo.» Demokratski poslanec Meyer je obsojal postopanje z Nemci na južnem Tirolskem pod Mussolinijevim režimom.

Državni zbor je danes nadaljeval razpravo o nemško-italijanski trgovinski pogodbi. Pričetkom seje je zunanji minister dr. Stresemann prečital izjavo, v kateri obžaluje ostre napade proti italijanski vladi in Mussoliniju na včerajšnji seji. Pri razpravi o locarnski pogodbi in o vstopu Nemčije v Društvo narodov bo vlada dokazala, da se vedno zaveda svojih dolžnosti, ki izvirajo iz kulturnih zvez nemških plemen. V Društvu narodov bo vedno dana možnost rešiti te zadeve. Dr. Stresemann je nadaljeval: Trgovinska pogodba se je dosegla v popolnem sodelovanju delegatov obeh držav. Izvršitev takih pogodb se ne sme motiti z napadi, kakor so bili včerajšnji. Poslanec Reventlov je kljub tej izjavi protestiral proti postopanju Italijanov z Nemci v Južni Tirolski.

Državni zbor sprejel načrt

o locarnski pogodbi in vstopu Nemčije v Društvo narodov

BERLIN, 23. Državni zbor je sprejel zakonski načrt, ki ga je predložila vlada glede locarnskih dogovorov in vstopa Nemčije v Društvo narodov. Svet dekanov državnega zbora je sklenil zaključiti v sredo prvo branje zakona o locarnski pogodbi. V parlamentarnih krogih se zagotavlja, da bosta odpravljeni do sobote tudi drugo in tretje branje, tako da bo istega dne lahko odpotovala nemška delegacija v London.

Nemški minister pravde demisijoniral

Pred odstopom celokupne vlade?

BERLIN, 23. Predsednik nemške republike je sprejel ostavko, ki jo je podal Frenken kot minister pravde in zasedenih pokrajin.

Kancelar dr. Luther je izjavil, da bo nemška vlada odstopila po podpisu locarnske pogodbe.

Chamberlain o evropskem miru

LONDON, 22. Sinoči se je vršil na čast Chamberlaina banket, katerega se je udeležilo mnogo državnikov. Predsed. O' Connor je slavil Chamberlaina kot moža, ki je pomagal ustvariti svetu mir. V svojem odgovoru je Chamberlain med drugim izjavil:

«Srečno dejstvo ne le za v Locarnu zastopane države, temveč za Evropo in za svet sploh je bilo, da so zastopniki v Locarnu kmalu dobili medsebojno zaupanje.» Omenil je, da so takoj v začetku razprav nemški delegati izjavili: Ako bi bil Briand vedno francoski zunanji minister, bi bila ta rešitev sprejemljiva. Briand s svoje strani pa je odgovoril: Ako bi bil gotov, da bosta državni kancelar dr. Luther in zunanji minister dr. Stresemann vedno zastopala Nemčijo bi bil ta predlog zame sprejemljiv.

Vsekakor, je nadaljeval Chamberlain, je bil prvi pogoj, da so vsi delegati imeli medsebojno zaupanje. Skrbi me pa, da bo svet obvladal še vedno čut dvoma. Locarno je bil odgovor na globoka čustva v srcih narodov. Vsak od nas, ki je bil tam, si je bil svest važnosti naše naloge.

Štefan Žeromski umrl.

VARŠAVA, 22. Včeraj je po daljši bolezni preminul največji poljski romanopisec sedanjosti, Štefan Žeromski.

Štefan Žeromski se je rodil l. 1864. Pripadal je plemiški porodici okraja Kieleckega. Svoje književno delovanje je začel z drobnimi slikami in spisi v tedniku «Glos». Napisal je veliko število romanov. Od teh predstavljata «Povest greha» in «Verna reka» pravo politično in kulturno zgodovino Poljske tekom 19. stoletja. Z romanom «Veter z morja» si je pridobil prvo nagrado poljskega prosvetnega ministrstva v znesku 5000 zlotih. Zadnje njegovo večje delo, roman «Pomlad prihaja» je vzbudilo veliko literarno senzacijo ne samo na Poljskem, nego tudi v Rusiji, kjer je izšlo v šestih mesecih nič mani kot šest izdani. Žeromski je bil zelo produktiven pisec ter je spadal skupno z Reymontom in Kasprowiczem k največjim sodobnim talentom poljske književnosti.

Kriza bolgarske vlade

SOFIJA, 22. Na poslednjem sestanku skupin vladne večine je govoril ministrski predsednik Cankov o krizi, o kateri se govori, da je nastala v vladi. Izjavil je, da ni povoda za izpremembo kabineta. Ministrski predsednik Cankov poda obširen ekspoze o notranji in zunanji politiki Bolgarske, čim se konča v sobranju debata o odgovoru na prestolni govor.

Položaj v Egiptu

LONDON, 23. Kakor poročajo iz Kaire, je izjavil bivši egipčanski ministrski predsednik in vodja narodnih socijalistov Zaglul paša, da bo revolucija neizogibna, ako se ne povrne egipčanskemu narodu njegovo normalno ustavno življenje. V proglasu pa poziva Zaglul paša egipčanski narod, naj ohrani mir, ako bi parlament skušal sestati se v soboto po nalogu vlade in naj prepreči vsako nasilje, ker zagovarja sporazum z Anglijo na vsaki podlagi, ki ne ogroža suverenitetnih pravic dežele.

Prometna konferenca v Pragi.

BEOGRAD, 23. Sporazumno s čehoslovaškim in jugosl. ministrstvom se bodo pričela v kratkem pogajanja za ureditev medsebojnega železniškega prometa. V prvi vrsti gre za določitev novih železniških tarifov. V beograjskem prometnem ministrstvu je sestavljena že posebna komisija, ki ima pripraviti ves za to potrebni materijal. Čehoslovaško-jugoslovenska prometna konferenca se bo vršila v Pragi.

Celo mesto pod vodo

NEWYORK, 23. Iz Querera v Mehiki prihajajo poročila, da je nad 35 čevljev visok morski val popolnoma zalil pristaniško mesto Sihuatomajo. Mesto je popolnoma porušeno. Število človeških žrtev je neznano.

DNEVNE VESTI

Prošnje za šestmesečno vojaško službo

Tukajšnji naborni urad za tržaško pokrajino sporoča:

«Radi okrožnice, ki jo je razposlalo vojno ministrstvo dne 10. t. m. in ki se nanaša na morebitno skrčenje dobe vojaške službe v smislu odloka št. 1806 od dne 15. oktobra 1925 tudi za vojake letnika 1905, kateri so sedaj pod orožjem, prihajajo na županstva pokrajine in na naborni urad številne prošnje za izdanje dokumentov, ki dokazujejo pravico do skrajšane dobe vojaške službe.

Da se take prošnje ne bodo nadalje po nepotrebnem delale, se opozarjajo prizadeti na sledeče mesto v omenjeni okrožnici:

«Glede vojakov, ki so sedaj pod orožjem, in pa tistih, ki so bili uvrščeni posamezno, se vojno ministrstvo ne bo posluževalo gori omenjene možnosti dotlej, dokler se ne določi dan vpoklica letnika 1906. Radi tega naj naborni uradi ne izdajajo potrdil o morebitni pravici do skrajšanja vojaške službe, ki bi se od njih zahtevala.»

Minister Stjepan Radić v Ljubljani

Kakor smo sporočili že v nedeljski številki, je prispel v soboto popoldne novi jugoslovenski minister Stjepan Radić v spremstvu svoje soproge, svojega sina, svojega tajnika dr.ja Cihlarja, poslanca Puclja ter dr.ja Mačka. Na peronu ga je sprejel veliki župan dr. Baltić, a na postaji ga je pričakovalo mnogoštevilno občinstvo. Po izstopu iz vagona je rekel Radić šaljivo: «Tu pa ste rojeni v dežju, ker imate tako meglo!» Nato je vzkliknil: «Živeli Slovenci!» V imenu SKS sta pozdravila g. Radića dr. Drago Marusić in g. Tomšić. Nadalje se je po-

klonilo prosvetnemu ministru tudi profesorsko društvo. Na vse pozdrave je odgovarjal g. Radić z vzklikom «Živeli Slovenci».

Po sprejemu se je g. Radić odpeljal na stanovanje. Prepeluha, kjer se je nastanil. Zvečer je bila prirejena v hotelu «Strukelj» v čast g. Radiću častna pojedina, na kateri je imel g. minister daljši političen govor, ki so ga prisotni pozdravljali z navdušenim odobravanjem.

Po sprejemu na kolodvoru, ko je g. Radić odhajal, je skušala skupina mladih ljudi demonstrirati proti Radiću z žvižganjem in raznimi vzkliki. Kakor poroča «Jutro», so bili demonstranti pristaši SLS.

V nedeljo zjutraj je imel Stjepan Radić govor na zborovanju v Narodnem domu, popoldne je pa nastopil na shodu v Veliki Loki. Zvečer istega dne se je odpeljal naravnost v Beograd.

Podrobnosti o teh shodih dobi čitatelj v današnjem telefonskem poročilu.

— **Vloge pri nekdanji poštni hranilnici v Budimpešti — Popis na Čehoslovaškem.** Čehoslovaška vlada je določila 30. novembra t. l. kot zadnji dan roka za priglasitev vlog, katere so imeli v nekdanji budimpeštanski poštni hranilnici čehoslovaški državljani, ki so imeli 28. februarja 1919. že stalno bivališče na ozemlju Čehoslovaške republike.

— **Odlok o razpustu občinskega sveta v Devinu** je bil objavljen v uradnem listu «Gazzetta Ufficiale» od 21. t. m. V utemeljevanju opravičuje vlada svoj predlog z razmerami v občinski upravi ter pravi, da so kazali upravitelji občine protidržavno (antinazionale) zadržanje. Za komisarja je imenovan g. Cesare Caso, kateremu podeljuje odlok oblast občinskega sveta. Odlok nosi datum 1. oktobra t. l.

— **«Dijaška kuhinja»** v Gorici se zahvaljuje g. Franu Jejčiču, mizarju v Gorici za znaten popust pri računu za dve od njega izdelani mizi.

— **Prošnja.** Bolnik Josip Peršolja je ušel v soboto ob 10. uri predpoludne iz bolnišnice za kronične bolezni. Peršolja je mož kakih 40 let, visok, suh, se trese, oblečen v sive hlače, pisan jopič in ima sivo kapo. Kdor bi kaj vedel ali izvedel o njem, naj dobrotno sporoči njegovi ženi Mariji Persolja, Scorcola S. Pietro 5.

— **Popravek k loterijskim številkam.** V poročilu o loterijskih številkah, ki smo ga objavili v nedeljo, je treba št. 77 pod «Palermo» nadomestiti s št. 73, ker je bila tozadevna brzojavka glede dotične številke pogrešena.

Društvene vesti

— **Dramatični odsek M. D. P. — Trst.** Danes ob 20.30 prva vaja za «Peterčkove poslednje sanje». Igra se uprizori za Božič in je dolžnost vseh onih, ki so v igri nastopali, da se vaje udeležijo. — Režiser.

SPORT

NOGOMET

Prvenstvene tekme 1925/1926
Vzdi I. nedelje

I. Divizija
* Adria - Magdalena 7-2
* Obzor - Opčine 2-0 (forfait Opčine)
* Volga - Sparta 6-1
* Prosveta - Gorica 1-1

Redovanje

	Tekme				Goali		
	Igrane	Dobljene	Neodločne	Zgubljene	Napravljeni	Dobljeni	Točke
Adria	1	1	—	—	7	2	2
Volga	1	1	—	—	6	1	2
Obzor	1	1	—	—	2	—	2
Gorica	1	—	1	—	1	1	1
Prosveta	1	—	1	—	1	1	1
Opčine	1	—	—	1	—	2	0
Sparta	1	—	—	1	1	6	0
Magdalena	1	—	—	1	2	7	0
Zarja	—	—	—	—	—	—	—

— **S. D. «Obzor»** naznanja vsemu občinstvu, katero ima vstopnice, prodane od našega blagajnika v nedeljo dne 22. t. m. za tekmo «Obzor» — M. D. P. Opčine, (katera se ni vršila, ker zadnja — omenjena četa ni prišla na igrišče), da so listki veljavni za prihodnjo nedeljo dne 29. t. m. za tekmo Zarja - Volga. — Obzor.

— **Hazena M. D. P. - Trst, (mala hazena).** Danes ob 19. sestanek mlajših članic v društveni sobici. — Načelnik.

Iz tržaškega življenja

— **Dve nesreči pri delu.** V tovarni strojev «Stabilimento tecnico triestino» pri Sv. Andreju se je včeraj popoldne pripetila huda nesreča, katere je bil žrtev 42-letni težak Ivan Ruman, doma iz Milj. Ruman je bil zaposlen v livarskem oddelku pri žrjavu, s katerim so dvigali krilo velikega parniškega vijaka, težko kakih 6 stotov. Ko je bil težki tovor že precej visoko od tal, se je nenadoma utrgala veriga pri žrjavu in krilo je treščilo tik pred Rumanom na tla in malo je manjkalo, da ga ni zmečkalo. Vendar pa ga je krilo pri padcu zadelo z ostrim robom v levo stegno in mu zasekalo 20 cm dolgo, 12 cm široko in 4 cm globoko rano, ki je močno krvavela. Na lice mesta je bil nemudoma poklican zdravnik rešilne postaje, ki je podal nesrečnemu delavcu prvo pomoč, nato ga je dal prepeljati v mestno bolnišnico. Ako ne nastopijo kake komplikacije, bo Ruman okreval v kakih 5 tednih.

— Druga nezgoda, ki pa k sreči ni imela posebno hudih posledic, se je pripetila okoli 18. ure na parniku «Columbia», zasidranem v prosti luki V. E. III. 39-letni kurjač Anton Frank, stanujoč v ulici M. Luzzatto št. 4, je hotel spraviti v tek motorno črpalko v strojnih prostorih, pri čemer je rabil močan železen drog. Nesreča je hotela, da mu je drog zdrknil iz rok in ga tako močno lopnil po obrazu, da je mož zadobil več poškodb, ozdravljivih v kakih 8—10 dneh. Po prvi pomoči, ki jo je dobil od zdravnika rešilne postaje, je bil Frank prepeljan v mestno bolnišnico.

— **Gruda prigoda gostoljubnega pomorščaka.** Ko je pomorščak Jernej Apollonio, doma iz Pirana, preteklo soboto zvečer sedel na krovu svoje majhne jadrnice, zasidrane ob nabrežju «Sacchetta», sta prišla k njemu dva po delavsko oblečena mladeniča ter ga naprosila, naj jima dovoli, da prebijeta noč na njegovi ladji, ker da sta brez gmotnih sredstev in nimata prenočišča. Vedoč, da mnogi brezposelni pristaniški delavci pogostoma iščejo prenočišče na ladjah, se Apollonijo ni čudil prošnji dveh mladeničev, ki sta se mu smilila. Ne da bi pomišljal dalje, je povabil neznanca na ladjo, rekoč jima, naj si le poiščeta primerno zavetje. Potem ko so vsi trije še nekoliko pokramljali, se je Apollonio, ki je bil tisto noč sam na ladji, podal k počitku v podpalubje, dočim sta mladeniča šla v skladišče jadrnice. Apollonio je že trdno spal, ko je nenadoma začutil na obrazu nekaj hladnega, ki mu je oviralo dihanje in ga dušilo; hotel je skočiti pokoncu, toda zmanjkalo mu je moči in kmalu je padel v nezavest.

Ko se je čez nekaj časa prebudil, je našel poleg sebe žepni robec, prepojen s kloroformom. Mož je sprva ugibal, kaj se je neki zgodilo, toda ko je ugotovil, da mu je zmanjkala listnica, v kateri je imel spravljenih kakih 120 lir, ter da sta neznana mladeniča izginila, mu je postalo vse jasno. Lopova sta ga spečega omamila in okradla!

Razočaran nad človeško nehvaležnostjo, se je Apollonio podal na kvesturo in tam prijavil grdo prigodo. Policijski organi so takoj pričeli natančno poizvedovanje, ki je dovedlo do aretacije Josipa Brussich, postopača brez stalnega bivališča, ki je deloma že priznal svojo krivdo pri drznem lopovskem činu. Kot sokrivec je bil aretiran brezposelni težak Renato Guardiancich, ki se bo moral zagovarjati tudi za dve drugi tatvini.

— **Slabo končan izlet z motocikljem.** 25-letni mehanik Aldo Dorigo, stanujoč pri Sv. Soboti št. 302, se je v nedeljo zvečer vračal iz S. Giorgio di Nogaro v Furlaniji, kamor se je bil podal na izlet, z motocikljem v Trst. Na cesti blizu vasi Torre di Zuino je prekrižal Dorigu pot neki gluh kolesar. Čeprav je Dorigo v kritičnem trenotku naglo zavrl, se je vendar zaletel z motocikljem v kolesarja. Oba sta pri tem zletela na cesto, toda dočim je kolesar ostal skoro nepoškodovan, je Dorigo padel tako nesrečno, da si je pretresel možgane in zadobil še razne druge poškodbe. Nesrečni izletnik se je vrnil v domače mesto z vlakom. Ob prihodu na tukajšnji kolodvor je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, nakar je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

— **Avtomobil in kolesar.** Včeraj okoli 11. ure se je tovorni avtomobil tovarne ogledal P. Revel, ki ga je vodil šofer Peter Gherbavatz, stanujoč v ulici Brunner št. 5, «srečal» na križišču ulic Imbriani in Mazzini s kolesom 60-letnega upokojenca Frana Cerkvenik iz Ljubljane. Posledica tega «srečanja» je seveda bila, da je priletni kolesar zletel raz sedlo svojega jeklenega konja, poleg njega sta pa popadala tudi 34-letni uradnik Alojzij Ivancich in 59-letni upokojenec Anton Ferluga, ki ju je avto skoro istočasno podrl. Toda vsi trije so jo nepričakovano poceni izkupili; zadobili so le neznatne poškodbe, ozdravljive v kakih 4 dneh. V mestni bolnišnici, kamor so bili prepeljani z istim avtomobilom, so dobili potrebno pomoč.

Vesti z Goriškega

— **Surina kosa.** V nedeljo zvečer je preminul v Gorici po kratki in mučni bolezni v starosti 61 let širom znani in spoštovani g. Andrej Fiegl, veleposestnik in lastnik znane gostilne «All'Universita» na Travniku. Težko zadeti družini naše iskreno sožalje!

— **PLANINSKO DRUTVO — GOIRCA.** Vse člane, ki še niso dvignili izkaznic, prosim, da jih dvignejo čim prej pri tajniku, ul. Sv. Ivana št. 7 v Gorici. Tajnik.

— **Tudi drobtine nam odrezujo!** Ko nam je Gentile-jeva reforma odpravila oni vsakdanji duševni kruh, s katerim vsak narod vzgaja svojo mladino, t. j. slovansko ljudsko šolo v materinem jeziku, tedaj nam je pustila vsaj drobtine onega, vsakemu narodu tako potrebnega kruha — slovenske dodatne ure. Ali sedaj so nam razni oblastniki pričeli odrekati celo one pičle drobtine, ki so nam ostale.

Pred vojno smo imeli v Gorici tri krasna šolska poslopja, katera so dan za dnem posečali tisoči slovenskih otrok. Po vojni so bila dotična poslopja rekvirirana, toda goriško mesto nam je dovolilo, da se poučuje v prvih petih razredih goriških ljudskih šol slovenska deca v materinem jeziku, kar se je v prvih treh razredih v resnici tudi dogajalo. Ko je izšla Gentile-jeva reforma, je bil seveda tudi na goriških ljudskih šolah ukinjen pouk v slovenščini in ostale so nam samo dodatne ure, kakor jih predvideva zakon. Z letošnjim letom pa so bile ukinjene na goriških ljudskih šolah tudi te dodatne ure.

Izrabljajoč svojo šolsko avtonomijo je goriška mestna uprava odvzela goriškim Slovencem poslednjo trohico onih pravic, ki so jim še ostale. Svoje postopanje opravičuje goriška mestna uprava s sklicevanjem na zakon, češ da predvideva šolski zakon slovenske dodatne ure samo v onih krajih, kjer je občevalni jezik slovenščina; ker pa je v Gorici občevalni jezik italijanski nimajo Slovenci nikake pravice do dodatnih slovenskih ur.

Da je ta trditev neutemeljena in popolnoma iz trte izvita, tega pač ni potreba posebej dokazovati. Senatorju Bombigu naj zadostuje v protidokaz samo to nesporno dejstvo, da bi se od njega upravljana Gorica ne mogla gospodarski razvijati in živeti, ako bi ne bil v njej tudi slovenski občevalni jezik. Naj se poda komisar goriškega mesta kamorkoli hoče po mestu, povsod mu bo donela nasproti zraven italijanščine tudi slovenska beseda. Zato je sklicevanje na šolski zakon in izključno italijanski občevalni jezik v Gorici samo raztrgana odeja, s katero hočejo prikriti novo krivico slovenskemu življu v Gorici.

— **Romanja.** Čeprav je tudi na Goriškem že nastopila zima, vendar prihajajo še vedno v sv. Gorico gruče romarjev, da si ogledajo mučenico izza svetovne vojne in bojišča v njeni okolici.

V nedeljo je priromalo v Gorico v dveh vozuljah nad 60 tržaških črkostavcev, ki so tekom dneva posetili bojne poljane v goriški okolici, zvečer pa so se zbrali v restavraciji «Central», odkoder so se po izdatnem okrepčilu povrnili zopet v Trst.

V petek pridejo v Gorico nekdanji vojaki brigade Novara ter se še istega dne podajo na Oslavje, kjer se je bojevala novarska brigada za časa avstrijsko-italijanske vojne. Z njimi pride tudi poveljnik milanskega armadnega zbora, general Cattaneo, ki je po prvem osvobojenju branil Gorico. Po polaganju maši pred obeliskom, katero bo čital vojaški kaplan, bo postavljena tamkaj spominska plošča, ob kateri priliki bo imel gen. Cattaneo slavnostni govor. Po končani slavnosti in po ogledu tamošnjih bojišč se povrnejo romarji v Gorico.

— **«Ulica..., št. 15!»** Našemu nedeljskemu nasvetu, da naj gredo oni, ki se hočejo par ure prijetno zabavati in iz srca nasmejati, v nedeljo popoldne v «Trgovski dom», se je odzvalo veliko število občinstva iz mesta in okolice, ki je malodane nabito napolnilo obširno dvorano «Trgovskega doma». Kakor nam je pričal njihov nezadržni smeh tekom cele igre, so nam bili gotovo hvaležni za naš modri nasvet. Tudi v soboto zvečer je privabila «Ulica..... št. 15» v Trgovski dom» znatno število goriškega občinstva.

Gospodarstvo.

Briške češplje.

Kampanja gre svojemu koncu. Pustila je sledove, kakršni so pač v navadi v takih slučajih.

Ako hočemo raziskovati vzroke, zakaj je letos naš produkt lupljenk tako padel v ceni, bomo videli, da nosimo dosti krivde tudi sami.

Predvsem nejasnost in nepoučenost našega kmeta o tržnem položaju na svetovnem trgu in drugič upanje, da bo tudi letošnje leto enako uspelo kot lansko.

Kalifornija je letos vrgla na trg ogromno množino češpelj in sadja sploh. Isto Bosna in Srbija. Na trgu se je srečalo naše blago, ki je po kakovosti in okusu mnogo boljše od kalifornijskih lupljenk. Le te poslednje, ki so za oko lepše od naših in kot take privabijo prej kupca, so tudi cenejše. Zlatorumena barva kalifornijskega blaga je važen činitelj pri iskanju trga medtem ko naše motno rumene niso tako privlačne za kupca.

Drugo dejstvo, katero je tudi tlačilo ceno našemu blagu, je to, da so naši kmetje vzeli predujme za nakup blaga pri trgovcih, in to seveda proti menici: Le ti, videč, da je položaj malo pritisnjen, so v začetku vrgli glas med producente, da ne vedo kam z blagom, ter na ta način plašili kmeta, da mu letos sploh ne bo mogoče oddati blaga; po jako nizki ceni pa so vendar bili trgovci pripravljeni prevzeti tudi velike množine.

Je pač jasno, da je ob takih razmerah naš kmet, zbegan in v strahu pred ogromno izgubo, gledal, da blago odda takoj ko se cena izboljša.

Pritisk upnikov-kupcev v Gorici ter s tem v zvezi grožnja s protestom menic sta pač omogočila, da so kupci izkoristili položaj.

Že takoj v začetku ob nakupu svežih češpelj za lupljenje so se le te visoko plačevale. L 1 do 1.50 za trg je mnogo. To se je godilo tako, da oni, ki so plačali sveže češplje po 1 L in so delali izključno z domačimi močmi, niso imeli tako občutne zgube kot oni, ki so bili navezani na tujo pomoč, ki je razmeroma jako draga in so bili prisiljeni plačati češplje po L 1.50.

Na splošno se računa, da bo zguba občutna za cela Brda, ki se pečajo z lupljenjem. Nekateri posestniki zgube baje tudi do L 10 000 in še več.

Mnogo je bilo takih, ki so stavili vse upanje češplje. A sedaj so žalibog kruto razočarani in ogromna škoda bo pustila sledove za delj časa.

Da se drugič ne pojavi še v večji meri, je treba, da kmetje sami sebi priskočijo na pomoč.

Zadruga, katero so si zamislili naši kmetje, se mora tudi ustanoviti. Naš kmet se mora organizirati ter mora dati vse zaupanje ustanovi, ki je samo njemu v korist.

Skrajni čas je, da že začnemo osvobojevati od naših posredovalcev ter da delamo sami.

Prepričan sem, da oni, ki hočejo sebi dobro, bodo tudi to izpeljali.

Sedaj je čas razmišljati in poučevati položaj in zmisel za zadrugo v naših Brdih. In vse to tako, da bo, ko pride čas dela, zadruga stala tu, ki bo dajala ljudem zanesljive nasvete ter jim pomagala v vsakem slučaju.

Ne še le ob udarcu in celo po njem, iskati obrambnih sredstev, ampak takrat ko je čas za to. X.

DAROVI

Komjanc, Kozman, Delpin, Mermolja, Komel Rejec za «Dijaško kuhinjo L 20.—

V Gabrovici pri Komnu so pa darovali: Švara Alojzij 41 - 20 kg krompirja in 6 kg fižola, Bandel Marija 16 in Volčič Alojzija 59 vsaka po 15 kg krompirja; Žerjal Alojzija 12 - 13 kg krompirja in 2 kg fižola; Švara Marija 2 - 3 kg fižola in 3 kg krompirja, Petelin Alojzija št. 11 - 6 kg fižola; g. župnik Klopčič - 5 kg fižola, Pipan Filip 9 - 14 kg krompirja; Žerjal Marija 74 in Gaštin Josip 48 in Bandel Marija 60 - po 10 kg krompirja; Jerič Terezija 1, Pipan Marija 37, Grmek Marija 3, Luin Frančiška 24, Luin Viktorija 38, Kavčič Antonija 66 Furlan Olga 45, Kesnič Angela 53, Švara Bernarda 63 in Kodrič Amalija 58 - po 5 kg krompirja; Žerjal Karla 39 - 4 kg krompirja in 2 kg ječmena, Bandelj Ivana 54 - 4 kg krompirja, Vrč Kristina 27 - 3 kg fižola in 3 kg krompirja; Colja Alojzija 56 - 4 kg fižola; Kavčič Iv. 70, Švara Jožefa 34, Verč Zofija 30, Bandelj Ropa št. 29, Colja Rozalija 25, Luin Regina 46, Luin Viktorija 43, Kavčič Franca 36 in Švara Štefanija - vsaka po 3 kg fižola; Kesnič Roza 7, Luin Marija 10, Švara Antonija 8, Furlan Ema št. 6, Germek Viktorija 15, Colja Marija 16, Švara Marija 68, Colja Marija 22, Luin Frančiška 24, Pipan Filip 9, Germek Katarina 40, Žerjal Jela 26, Ver Angela 73, Luin Emilija 4, Rehar Frančiška 44, Luin Marija 49, Colja Maks 67, Bandelj Jožefa 55 in Colja Ivana 51 - vsaka po 2 kg fižola; Bandelj Marija 62 - 2 kg ječmena in 2 kg fižola; Germek Marija 69 - 2 kg moke; Bandel Roza 29, Luin Jožefa 31, Švara Vincenca 32, Colja Marija 18, Colja Rozalija 25, Pipan Alojzija 36, Rehar Frančiška št. 44 in Luin Marija 49 - vsaka po 3 kg krompirja. — Hvala vsem darovalcem! Posebna hvala g. županu Alojziju Žerjalu za priporočilo in za brezplačni prevoz nabranih daril do bližnje postaje. Istotako srčna hvala gospodičnama Volčič Alojziji št. 59 in Bandelnovi št. 16. — Bog plati vsem! Ako smo katerega izmed darovalcev izpustili, naj nam to javi. Njegov ime priobčimo naknadno prav radi!

Vsem blagodušnim darovalcem kakor nabirateljem srčna hvala! Bog plačaj stotero!

Vesela družba v Sv. Križu pri Trstu je zbrala L 10 za Šol. društvo v Trstu in L 25 za pevsko društvo v Sv. Križu pri Trstu.

Spominjajte se šolskega društva ob vsaki veseli in žalostni priliki!

Borzna poročila.

DEVIZE:

Trst, 23. nov. Amsterdam od 990.— do 1010.— Belgija od 112.— do 114.—; Pariz 95.25 do 95.75 London od 119.75 do 119.95; New York od 24.60 do 24.80; Španija od 348.— do 358.—; Švica od 477.— do 480.—; Atene od 32.50 do 34.—; Berlin od 585.— do 595.—; Bukarešt od 11.— do 11.50 Praga od 73.50 do 74.—; Ogrska od 0.0345 do 0.0355; Dunaj od —.347 do —.357; Zagreb od 44.80 do 44.20.

Benečijske obveznice 68.20.

VALUTE:

Trst; 23. novembra. Avstrijske krone od 0.0345 do 0.0355; dinarji od 43.25 do 44.—; dolarji od 24.55 do 23.75; novci po 20 frankov od 94.— do 98.—; funt šterling od 119.50 do 119.85.

Pepca Logar
Janko Kovačič
cestni komisar v Subotici
poročena
Tolmin-Zagreb, 21. novembra 1925.
(787)

MALI OGLASI

STANOVANJE, soba in kuhinja, se takoj odda proti odpravnini L 1000.— Naslov pri upravništvu. 1633

BILJARD, velik, popoln, skoraj nov, se proda po nizki ceni. Prodajalna Via Giulia 80. 1642

SEDMNAJSTLETNO dekle, poštenih starišev, z dvema razredoma meščanske šole, želi vstopiti v pisarno ali trgovino kot pritetikantinja, najrajše na trg ali na deželo. Pojasnila daje Milan Zniderščič — Prestranek. 1644

PRODAJALNA jestvin z dovoljenjem se proda za L 7000.— z dvema praznima sobama. Kobec, Škedenj 2 1643

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

BABICA diplomirana, sprejema noseče. Via Madonnina 10/II. 1646

KNIGOVODJA, absolvent zadružne šole, s prakso v trgovini išče mesta v kakem konsumu ali trgovini. Naslov pove goriška uprava.

PIANINI, novi, križane strune, se prodajo po L 4500.— 5000.— Cenik zastonj. Solitario 25/III Trst 1628

SLUŽKINJO, z znanjem slovenščine in italijanščine, pridno, pošteno, ki zna tudi nekoliko kuhati, išče gostilna «Al Giglio», Campo S. Giacomo 9. 1630

BABICA, avtorizirana, diplomirana sprejema noseče, Adele Emerschitz-Sbaizero, Farneta 10 (podaljšana Ginnastica) lastna vila, telefon 20-64. 1526

SLUŽBE v trgovini jestvin ali kolonijalnega blaga v mestu ali na deželi išče mladenič s 4 letno prakso. Gre tudi kot skladiščnik. Naslov pri upravništvu. 1622

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine **Viale XX settembre 94** (prej Acquedotto) na drobno in za družine **Via Giuliani 32.** - Telef. 2-41

Priporoča se lastnik

47) **FR. ŠTRANCAR.**

ZALOGA POLJEDELSKIH STROJEV

PLUGI vseh številk in najboljših italijanskih, čeških in nemških tovarn.

Št. 5 popoln, z vozičkom L 390.—
" 6 " " " " 420.—
" 7 " " " " 480.—
" 8 " " " " 520.—
" 10 " " " " 670.—
" 14 " " " " 980.—

Leseno ogrodje za pluge od L 135 do L 185
Lemeži, brane, ventilatorji, mlatičevke, sejavke, slamoreznice, noži za slamoreznice in vsi poljedelski stroji po najnižjih cenah. 778

Ing. RICHI & M. VIDOVICH
Trst, Via Sanità 8 (vogal Via Porporella)

KRONE po 2.10

plačuje 62
ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2
prvo nadstropje
Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Inserirajte v „Edinosti"

Tužnim in potrtim srcem naznanjamo dragim sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš preljubljeni soprog, oče in tast

ANDREJ FIEGL
gostilničar in veleposestnik

včeraj, dne 22. novembra ob 7. uri zvečer po kratki in mučni bolezni v 61. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega ranjkega se vrši v torek, dne 24. novembra ob 3. uri pop. izpred hiše žalosti na Travniku št. 12. GORICA, dne 23. novembra 1925.

Uršula Fiegl roj. **Krašček,** soproga.
Josipina, Jolanda, hčere. **Ivan, Josip,** sinova.
Izabela Fiegl roj. **Bremec,** nevesta.

Briljante, bisere, dragulje

platin, zlato, inozemski denar, zobovje kupujemo za zunanje tvrdke in plačujemo po najvišjih cenah. — Kupujemo tudi zastavne listke

Via TORRE BIANCA 28

Brezplačne cenitve v uradu in na domu.
Uradne ure od 9 do 13 in od 14.30 do 18; v sobotah od 9 do 15. 715

Predno kaj nakupite, obiščite 44
Veliko skladišče pohištva
tvrdke
ALESSANDRO LEVI MINZI
Via Rettori št. 1 — Via Malcanton št. 7-13
Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v velikem izberi.

Arriba: je neškodljivin ne povzroča bolečin

Ti dve svojstvi ima ta čokoladni bonbon proti glistam in odvajalni bonbon

Čokoladni bonbon ARRIBA proti glistam: v ZELENIH zavitkih po L 1.—
Odvajalni čokoladni bonbon ARRIBA: v RUDEČIH zavitkih po cent. 50

Pazite na ime ARRIBA — Dobiva se v vseh lekarnah

PODLISTEK

E. PHLILIPS OPPENHEIM:

Čuden slučaj gospoda Jocelyna Thewa

Prevel France Magajna.

16. poglavje.

Skozi vso noč je vladala skoro grobna tišina in ko je nastopilo jutro je parnik City of Boston z nezmanjšano hitrostjo rezal morsko gladino skozi gosto maso bele megle. Krov, ograja ob sprehajališču in sploh vsak izpostavljen del parnika je bil moker. Na poveljniškem mostičku so trije častniki poleg kapitana stali z očmi uprtimi v goste zavese vlage, ki so bile kakor stene. Jocelyn Thew in Crawshaj sta se nekaj minut po zajutrku srečala na krovu.

«Jaz ne razumem, zakaj ne dopustijo tuljenja sirene,» je kričal srdito. «Na morju ne more biti nobena stvar neprijetnejša od trčenja. To se pravi igrati se z našimi življenji, če divjamo tja naprej s hitrostjo šestnajst vozlov na uro.»

«Kaj se ne govori, da je zunaj neka nemška bojna ladja?» je vprašal drugi.

«Jaz mislim, da je jako dvomljivo, če je na Atlantiku sploh kakšna taka stvar. Tod patrulirajo angleške topovnjače. Poleg tega smo mi sami dobro oboroženi in mislim, da se nam bodo Nemci izognili.»

Jocelyn Thew se je sklonil nekoliko naprej. Poslušal je napeto. Istočasno se je ena postava na krovu obrnila v isto smer in si položila roko k ušesu.

«V tej megli je nekdo, ki se ne boji pokazati,» je zašepetal po trenutnem molku. «Ali ne slišite njegovega tulenja?»

«Jaz ne slišim ničesa,» je rekel Crawshay lakonično. «Imam prehlajenje v glavi in v takem slučaju je moj sluh malo skažen.»

Jocelin Thew je šel po prstih do parnikove ograje in se po preteku nekaj minut vrnil.

«Neki parnik nas kliče,» je rekel. «Zdi se mi tudi, da prihaja bliže. Čudno se mi zdi, da ne spremenimo naše smeri.»

«No, meni se zdi, da je kapitanova stvar, da se odzove ali ne,» je dejal Crawshay. «Jaz pojdem zdaj v svojo kabino. To zijanje v prazen nič me dela nervoznega.»

Jocelyn Thew se je vrnil k svojemu vlažnemu opazovališču. Naslonil se je na mokro ograjo in začel risati na hrbtu pisemskega ovitka nekak načrt in računati. Potem je zopet poslušal. Namršenost njegovega čela se je poostrila. Končno je raztrgal pravkar narisano skico in se napotil proti kabini ladjinega zdravnika. Zdravnik je sedel pri svoji pisalni mizi. Ko je prišel Thew, se je radovedno ozrl vanj.

«Prišel sem samo pogledat, kako gre mlademu Robinsu,» je Jocelyn pojasnil.

«Bojim se, da se mu obrača na slabše,» se je glasil resni odgovor.

«Kaj mu je pravzaprav?»

Zdravnik je skomignil z rameni. Njegovo zadržanje je bilo nekoliko nedoločno.

«Opozoriti Vas moram, gospod Thew,» je rekel, «da zdravniku ni vselej mogoče razpravljati o boleznih svojih zdravljencev. Na krovu parnika postane ta običaj celo več nego samo etiketa. Družbina pravila izrecno poudarjajo, da ladijski zdravnik ne sme pod nikakim pogojem razpravljati s potniki o boleznih svojih zdravljencev.»

«Priznavam resničnost vsega, kar ste rekli,» je dejal Jocelyn, «toda mladeniča in njegove ljudi slučajno poznam in naravno je, da se zanimam zanj. Njemu in njegovim bi se čudno zdelo, ako bi ne storil tega.»

«Ali res poznate njegove ljudi?» je vprašal zdravnik. «Odkod je on, gospod Thew?»

«Nekje iz države New Jersei,» se je glasil izogibalni odgovor. «V New Yorku sem se z njegovim očetom večkrat sestal. Saj ne more biti nikake tajnosti glede njegove bolezni, gospod zdravnik, niti vzroka, da bi ga ne smel obiskati?»